Europa-Parlamentet
2024-2029

VEDTAGNE TEKSTER

P10_TA(2026)0003

Direktivet om retfærdig omstilling på arbejdsmarkedet: garanti for skabelse af arbejdspladser og nyt liv i de lokale økonomier

Europa-Parlamentets beslutning af 20. januar 2026 med henstillinger til Kommissionen om direktivet om retfærdig omstilling på arbejdsmarkedet: garanti for skabelse af arbejdspladser og nyt liv i de lokale økonomier (2025/2131(INL))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til artikel 153 og 225 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF),

– der henviser til udtalelse fra Retsudvalget om det foreslåede retsgrundlag,

– der henviser til forretningsordenens artikel 47 og 55,

– der henviser til artikel 4, 9, 46, 149, 151, 153, 162, 164, 174-178 og 349 i TEUF,

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 11. december 2019 om den europæiske grønne pagt (COM(2019)0640),

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 4. marts 2021 om handlingsplanen for den europæiske søjle for sociale rettigheder COM(2021)0102),

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten[1],

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1056 af 24. juni 2021 om oprettelse af Fonden for Retfærdig Omstilling[2] (FRO),

---

1 EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17.
2 EUT L 231 af 30.6.2021, s. 1.

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1057 af 24. juni 2021 om oprettelse af Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+) og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1296/2013[3],

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/691 af 28. april 2021 om Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen for Afskedigede Arbejdstagere (EGF) og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1309/2013[4],

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/955 af 10. maj 2023 om oprettelse af en social klimafond og om ændring af forordning (EU) 2021/1060[5],

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF af 13. oktober 2003 om en ordning for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Fællesskabet og om ændring af Rådets direktiv 96/61/EF[6],

– der henviser til briefingen om vurderingen af den europæiske merværdi fra september 2025 med titlen "Just transition directive in the world of work: ensuring the creation of jobs and revitalising local economies" (Direktivet om retfærdig omstilling på arbejdsmarkedet: garanti for skabelse af arbejdspladser og nyt liv i de lokale økonomier),

– der henviser til sin beslutning af 23. november 2023 om jobskabelse: retfærdig omstilling og impact-investeringer,

– der henviser til Den Internationale Arbejdsorganisations (ILO's) resolution om en retfærdig omstilling til miljømæssigt bæredygtige økonomier og samfund for alle,[7]

– der henviser til Enrico Lettas rapport af 10. april 2024 med titlen "Much more than a market" (Meget mere end et marked),

– der henviser til Mario Draghis rapport af 9. september 2024 med titlen "The future of European competitiveness" (Fremtiden for den europæiske konkurrenceevne), også kaldet "Draghirapporten",

– der henviser til køreplanen for kvalitetsjob,

– der henviser til sin beslutning af 10. september 2025 om samhørighedspolitikkens rolle med hensyn til at støtte en retfærdig omstilling,

– der henviser til Rådets henstilling om retfærdig omstilling til

---

3 EUT L 231 af 30.6.2021, s. 21.
4 EUT L 153 af 3.5.2021, s. 48.
5 EUT L 130 af 16.5.2023, s. 1.
6 EUT L 275 af 25.10.2003, s. 32.
7 ILC.111/Resolution V, 16. juni 2023.

klimaneutralitet fra 2022,

– der henviser til Rådets henstilling om retfærdig omstilling til klimaneutralitet fra 2022 og nøglebudskaberne fra EMCO og SPC om dens gennemførelse,

– der henviser til sin beslutning af 17. december 2020 om et stærkt socialt Europa for retfærdig omstilling,

– der henviser til sin beslutning af 9. september 2025 om offentlige udbud,

– der henviser til de politiske retningslinjer for Europa-Kommissionen 2024-2029,

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 26. februar 2025 om en aftale om ren industri (COM(2025)0085),

– der henviser til Kommissionens meddelelse fra juli 2025 "Ramme for statsstøtteforanstaltninger til støtte for aftalen om ren industri" (C/2025/3602),

– der henviser til La Hulpe-erklæringen af 16. april 2024 om fremtiden for den europæiske søjle for sociale rettigheder,

– der henviser til udtalelse af 6. juni 2025 fra Beskæftigelsesudvalget (EMCO) under Rådet for Den Europæiske Union om dimensionerne af jobkvalitet,

– der henviser til Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse af 4. december 2024 om et lovgivningsforslag om en retfærdig omstilling og EU's politiske værktøjer, der muliggør en mere social europæisk grøn pagt,

– der henviser til betænkning fra Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender (A10-0261/2025),

A. der henviser til, at den grønne og den digitale omstilling har en gennemgribende transformerende virkning på Europas økonomier, samfund, regioner og arbejdspladser på forskellige måder, hvilket kræver omfattende sociale og beskæftigelsespolitiske foranstaltninger for at forebygge negative indvirkninger og fremme økonomisk, social og territorial samhørighed; der henviser til, at det er afgørende for Europas velstand, velfærd, bæredygtighed, vækst og konkurrenceevne på lang sigt at sikre et effektivt skift til en klimaneutral og digitaliseret økonomi og en reduktion af afhængigheden af energiforsyninger; der henviser til, at den dobbelte omstillings endelige succes i høj grad vil afhænge af at sikre, at omstillingen er retfærdig og inklusiv for arbejdstagere, virksomheder og regioner, og at den bidrager til social retfærdighed for alle, med særligt fokus på de mest sårbare, for at sikre at ingen lades i stikken; der henviser til, at en retfærdig omstilling alene kan

give 261 mia. EUR om året, navnlig ved at tackle sociale uligheder og regionale forskelle;[8] der henviser til, at de enkelte berørte regioners veje vil være forskellige på grundlag af deres økonomiske og sociale realiteter;

B. der henviser til, at virkningerne af den dobbelte omstilling på beskæftigelsen er asymmetriske i hele Unionen, og at de socioøkonomiske virkninger varierer meget fra region til region; der henviser til, at der opstår en rumlig udfordring, da der kan skabes arbejdspladser i den moderne, ressourceeffektive og konkurrencedygtige økonomi i andre regioner end dem, der oplever tab af arbejdspladser;

C. der henviser til, at omstillingerne skal forvaltes på en måde, der sikrer social inklusion, mindsker fattigdom og uligheder og udnytter potentialet til at skabe kvalitetsjob, fremme demokrati på arbejdspladsen, beskytte arbejdstagernes rettigheder og hæve arbejdsstandarderne på tværs af de berørte sektorer;

D. der henviser til, at EU's arbejdsmarkeder fortsat er territorialt opdelte, og at der er en stigning i ikkestandardmæssige former af jobkvalitet og ansættelseskontrakter, navnlig blandt unge;

E. der henviser til, at forvaltningen af omstillingen til en kulstofneutral økonomi ikke kun bør støtte omstillingen til nye kvalitetsjob i nye sektorer, men også bevare og tilpasse eksisterende job og sektorer til mere bæredygtige og rene industrier og teknologier for mennesker, navnlig dem, der bor i mere påvirkede områder; der henviser til, at et særligt fokus på regioner og industrier, der er afhængige af fossile brændstoffer, er afgørende, da disse skal omlægges for at opfylde Unionens klimaforpligtelser; der henviser til, at det er vigtigt, at alle, herunder arbejdstagere og jobsøgende, støttes i forvaltningen af omstillinger for at fremme forståelsen og accepten og effektiviteten af målene i den langsigtede strategi for 2050; der henviser til, at forskning fra Eurofound[9] viser, at en bred inddragelse af civilsamfundet, arbejdsmarkedets parter og offentlige myndigheder i omstillingsprocessen er afgørende for at sikre en retfærdig fordeling af afkastet fra økonomisk aktivitet og ressourcer samt for at navigere i konflikter;

F. der henviser til, at Europas økonomiske omstilling kræver et stærkt fokus på konkurrenceevne og vækst; der henviser til, at iværksættere og jobskabere skal have de rette betingelser for at investere og ekspandere, og at det er afgørende at sikre en effektiv anvendelse af midlerne for at tiltrække private investeringer; der

---

8 https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2025/774668/EPRS_BRI(2025)774668_EN.pdf.

9 Eurofound (2024), Creating a new social contract for the just transition: Is partnership working? (Oprettelse af en ny social kontrakt for en retfærdig omstilling: Fungerer partnerskabet?) Den Europæiske Unions Publikationskontor, Luxembourg.

henviser til, at det er vigtigt, at borgerne i både by- og landområder engagerer sig i og støtter en retfærdig omstilling, der skaber balance mellem konkurrenceevne og solidaritet, og at de kan være sikre på, at deres job, indkomst og levevis vil blive sikret, således at ingen lades i stikken;

G. der henviser til, at selv om en række vigtige lovgivningsmæssige og ikkelovgivningsmæssige EU-initiativer har til formål at eller kan bidrage til at håndtere virkningerne af den dobbelte omstilling (navnlig mekanismen for retfærdig omstilling, FRO, EGF, Unionen af færdigheder, Den Sociale Klimafond, ESF+ og genopretnings- og resiliensfaciliteten) og øge konkurrenceevnen, er der fortsat mangler i den lovgivningsmæssige og politiske ramme med hensyn til forstyrrelser på arbejdspladsen, arbejdstagerrettigheder, social beskyttelse, social dialog og uddannelsesmuligheder; der henviser til, at kun en indsats på EU-plan kan sikre reel merværdi og samtidig opadgående social konvergens for at gøre løftet om "ikke at lade nogen i stikken" til en realitet, samtidig med at der tages hensyn til nationale arbejdsmarkedsmodeller og -traditioner;

H. der henviser til, at det i Draghirapporten konstateres, at der er vedvarende mangel på kvalificeret arbejdskraft, og at det er en hindring for innovation, indførelse af teknologi og dekarboniseringsbestræbelser, der igen hæmmer vækst og konkurrenceevne; der henviser til, at næsten fire ud af fem små og mellemstore virksomheder i EU rapporterer om vanskeligheder med at finde arbejdstagere med de rette færdigheder; der henviser til, at et fald i uddannelsessystemerne, navnlig voksenuddannelse, ikke formår at forberede arbejdsstyrken på den dobbelte omstilling; der henviser til, at deltagelsen i voksenuddannelse fortsat er utilstrækkelig, da kun 39,5 % af de voksne deltager i uddannelse årligt[10], hvilket er langt under 2030-målet på mindst 60 %, og ca. 50 millioner flere arbejdstagere vil skulle modtage uddannelse for at nå dette mål[11];

I. der henviser til, at EU ved at investere i udvikling af højt kvalificerede arbejdstagere kan fremme en god cirkel med øget produktivitet, højere lønninger og større økonomisk lighed; der henviser til, at næsten 50 % af de voksne kan have behov for opkvalificering eller omskoling;[12] der henviser til, at EU's energisektor alene vil kræve mindst 145 000 kvalificerede arbejdstagere inden 2030;[13] der henviser til, at ren teknologi er en af drivkræfterne bag økonomisk velstand i Europa og bidrager til 30 %

---

10 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX%3A52025DC0090.

11 Draghirapporten, s. 37.

12 https://www.cedefop.europa.eu/da/publications/4223#group-downloads.

13 https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4826f429-0545-11f0-b1a3-01aa75ed71a1/language-en.

af EU's vækst og skaber millioner af arbejdspladser alene i 2023;[14]

J. der henviser til, at Europas strategier for færdigheder, konkurrenceevne og investeringer bør skabe muligheder for både store virksomheder og SMV'er og samtidig imødekomme nationale, regionale og lokale behov; der henviser til, at politikker, der styrker den industrielle kapacitet, tilskynder til iværksætteri og opbygger en arbejdsstyrke med færdigheder, der er tilpasset de lokale forhold, er afgørende for at sikre, at alle europæere kan drage fordel af vækst og innovation;

K. der henviser til, at tilstrækkeligt finansierede velfærds- og socialsikringssystemer er en forudsætning for at sikre en retfærdig og rimelig omstilling til klimaneutralitet og digital omstilling; der henviser til, at det i Draghirapporten yderligere blev understreget, at der er behov for at sikre, at produktivitetsvækst og social inklusion går hånd i hånd med medlemsstaternes velfærdssystemer, som er afgørende for at levere stærke offentlige tjenester, social beskyttelse, boliger, transport og børnepasning under omstillingen; der henviser til, at kvalitetsjob, anstændige arbejdsvilkår, adgang til social beskyttelse, social dialog og kollektive overenskomstforhandlinger spiller en afgørende rolle med hensyn til at tiltrække og fastholde arbejdsstyrken og er vigtige for Unionens konkurrenceevne og demokrati på arbejdspladsen;

L. der henviser til, at begrænsninger for deltagelse i voksenuddannelse ifølge Kommissionens rapport om beskæftigelse og social udvikling i Europa 2024 (ESDE 2024)[15] tilskrives hindringer såsom opfattet mangel på nødvendighed, utilstrækkeligt udbud eller vanskeligheder med at få adgang til relevant kvalitetsuddannelse, tidsplankonflikter, balance mellem familieansvar og finansielle begrænsninger; der henviser til, at Draghirapporten indeholder en opfordring til EU til at sikre, at alle arbejdstagere har ret til uddannelse og omskoling, hvilket vil give dem mulighed for at varetage nye opgaver, efterhånden som deres virksomheder indfører teknologi, eller skifte til kvalitetsjob i nye sektorer;[16]

M. der henviser til, at en integreret politiksammensætning, der kombinerer uddannelse og udvikling af færdigheder, finansiering og industripolitik, er en vigtig katalysator for Europas konkurrenceevne, sociale modstandsdygtighed og retfærdighed, strategiske autonomi, investeringer og bæredygtig jobskabelse; der henviser til, at den grønne og den digitale omstilling kræver betydelige investeringer i omskoling, opkvalificering, erhvervsuddannelse og livslang læring for at udstyre arbejdstagerne med både de tekniske færdigheder, der

---

14 https://www.cedefop.europa.eu/da/news/green-transition-creates-more-jobs-it-destroys.

15 https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/employment-and-social-developments-europe-2024-upward-social-convergence-eu-and-role-social_da.

16 Draghirapporten, s. 19.

er specifikke for hvert erhverv, og de grundlæggende bløde færdigheder, der kræves; der henviser til, at ældre, lavtuddannede og kvindelige arbejdstagere kan stå over for større hindringer i forbindelse med "opkvalificering" og konkurrence om nye job; der henviser til, at uddannelsesindsatsen derfor skal være tæt forbundet med politikker for retfærdig omstilling; der henviser til, at dårligt stillede arbejdstagere og lokalsamfund vil kræve målrettet støtte for at sikre, at de ikke lades i stikken;

N. der henviser til, at der fortsat er store økonomiske forskelle mellem EU's medlemsstater og regioner med store forskelle med hensyn til BNP siden 2012, hvilket er forbundet med industriens andel af den økonomiske aktivitet;

O. der henviser til, at ifølge Lettarapporten er den frie bevægelighed og "friheden til at blive" to sider af samme sag og skal udvikles i fællesskab; der henviser til, at ifølge Lettarapporten bør den frie bevægelighed være et frit valg og ikke en nødvendighed for at kompensere for manglen på arbejdspladser i visse regioner; der henviser til, at i rapporten understreges behovet for at skabe muligheder for borgerne i alle regioner, navnlig i landdistrikterne, herunder behovet for kvalitetsjob, og behovet for at tackle uligheder i og mellem lande;[17] der henviser til, at hvis den grønne omstilling ikke udformes og støttes tilstrækkeligt, kan den påvirke sårbare regioner i Øst- og Sydeuropa uforholdsmæssigt mere[18] med hensyn til arbejdsløshedsrisici og tab af arbejdspladser; der henviser til, at kulafhængige områder tilføjer et yderligere lag af sårbarhed med en beskæftigelsesfrekvens, der ligger 10-15 % under EU-gennemsnittet;[19]

P. der henviser til, at køreplanen for kvalitetsjob forventes at fremme foranstaltninger, der støtter medlemsstaterne og industrien i at tilvejebringe anstændige arbejdsvilkår og adgang til uddannelse, fastsætte høje standarder for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen, sikre retfærdige jobskift for navnlig arbejdstagere og selvstændige og sikre kollektive overenskomstforhandlinger, med henblik på at tiltrække talenter og bidrage til de europæiske industriers konkurrenceevne; der henviser til, at Kommissionen i denne forbindelse forventes at drøfte en ramme med arbejdsmarkedets parter for at støtte omstruktureringsprocesser på EU-plan og medlemsstatsplan; der henviser til, at denne ramme vil fokusere på retfærdig omstilling, foregribelse af forandringer, tidlig indgriben, når der er en trussel om omstrukturering, og bedre information og høring;

---

17 https://cohesiondata.ec.europa.eu/stories/s/py4s-5ad4.

18 https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/24c7aa49-2451-11ee-94cb-01aa75ed71a1/language-da.

19 https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2025/759354/CASP_STU(2025)759354_EN.pdf.

Q. der henviser til, at den administrative og tekniske kapacitet hos de lokale interessenter, der er involveret i udformningen og gennemførelsen af den retfærdige omstilling, skal styrkes; der henviser til, at medlemsstaterne stadig står over for betydelige udfordringer med hensyn til en effektiv forvaltning og gennemførelse af EU-midler på lokalt plan og med hensyn til at vurdere klimapolitikkernes forskellige virkninger; der henviser til, at gennemførelsen af Fonden for Retfærdig Omstilling har været langsom, hvilket fremgår af betalingssatsen på kun 32,2 % ved udgangen af 2024;[20] der henviser til, at antallet af arbejdspladser, der skabes af FRO, ikke er på rette vej til at dække det antal arbejdspladser, der forventes at gå tabt, når kulstofintensive industrier skifter til renere teknologier; der henviser til, at SMV'er udgør rygraden i den europæiske økonomi og skaber en stor andel af permanente lokale arbejdspladser; der henviser til, at der er behov for særlige bestemmelser for SMV'er for at styrke deres rolle i den retfærdige omstilling;

1. fremhæver, at en vellykket overgang til mere bæredygtige energikilder, moderniserede industrier og en mere digitaliseret økonomi vil spille en vigtig rolle for EU-virksomhedernes konkurrenceevne på det globale marked på lang sigt og skal føre til skabelse af kvalitetsjob i Unionen; understreger behovet for at sikre, at virksomheder og arbejdstagere er godt rustet til at drage fordel af de muligheder, der opstår som følge af overgangen til nye og innovative løsninger, og understreger betydningen af anstændigt arbejde og job, der er omfattet af kollektive overenskomster, som er uundværlige for at sikre sociale fremskridt og accept af omstillingen; mener, at en lovgivningsmæssig ramme til håndtering af udfordringerne og mulighederne i forbindelse med en retfærdig omstilling på arbejdspladsen er afgørende for at sikre passende minimumsstandarder, der skaber klarhed og struktur for både arbejdstagere og arbejdsgivere med hensyn til at foregribe og håndtere forandringer og i sidste ende forbedre Unionens modstandsdygtighed, konkurrenceevne og opadgående social konvergens og social retfærdighed; understreger, at regionerne kan støtte den retfærdige omstilling ved at kombinere social beskyttelse, økonomisk diversificering og territorial koordinering for at mindske de negative virkninger, styrke de lokale økonomier og fremme inklusiv udvikling;

2. fremhæver, at dekarboniseringens indvirkning på beskæftigelsen går videre end reduktioner i sektorerne for fossile brændstoffer og vil have en bredere indvirkning med hensyn til omlægning af arbejdspladser og generel omstilling på arbejdsmarkedet; glæder sig i denne forbindelse over meddelelsen om lovgivning om kvalitetsjob med det formål at sikre, at beskæftigelsespraksis følger med udviklingen i den moderne økonomi; understreger behovet for, at

---

20 Mekanismen for retfærdig omstilling – resultater 2025, Europa-Kommissionen.

denne retsakt sammen med den kommende ajourføring af handlingsplanen for den europæiske søjle for sociale rettigheder og den nye køreplan for kvalitetsjob omfatter en række konkrete foranstaltninger, der mærkbart forbedrer arbejdsvilkårene, sundheden og sikkerheden, demokratiet på arbejdspladsen, den kollektive overenskomstdækning og uddannelse og færdigheder for arbejdstagere og selvstændige samt sikrer en effektiv håndhævelse af EU's beskæftigelses- og socialpolitiske lovgivning; understreger, at sådanne foranstaltninger også giver mulighed for at støtte Unionens arbejdsgivere, navnlig SMV'er, i at bevare og forbedre deres konkurrenceevne ved at tilvejebringe en klar ramme, herunder praktisk vejledning og støtteværktøjer til at foregribe og håndtere ændringer i partnerskab med arbejdstagere og til at investere i erhvervsuddannelse, opkvalificering og omskoling af arbejdstagere for at afhjælpe manglen på færdigheder og arbejdskraft, der hæmmer produktivitet og vækst, samt fremtidsperspektiver for arbejdstagerne;

3. understreger, at digitaliseringen skal gennemføres på en menneskecentreret måde, der forhindrer overdreven overvågning af arbejdstagere og sikrer retten til at være offline samt rimelige arbejdstidsordninger;

4. fremhæver, at foregribelse og styring af forandringer er afgørende for, at både arbejdsgivere og arbejdstagere samt regionale og lokale myndigheder og lokalsamfund med succes kan navigere i den grønne og den digitale omstilling og effektivt håndtere de økonomiske udfordringer, der følger af ugunstige geopolitiske begivenheder, og gøre disse til muligheder; understreger, at planlægning forud for omstillingen proaktivt kan forebygge afskedigelser og føre til jobskabelse, opbygge langvarig modstandsdygtighed i erhvervslivet og gøre bedst mulig brug af de tilgængelige ressourcer; understreger, at sådanne planer kræver beslutninger, der kan føre til væsentlige ændringer i arbejdets tilrettelæggelse, og derfor skal udvikles i et vidtrækkende partnerskab inden for rammerne af den sociale dialog og kollektive overenskomstforhandlinger med fuld respekt for retten til information og høring; opfordrer i denne forbindelse Kommissionen til at overvåge og håndhæve den fulde gennemførelse af den ramme, der er fastsat i direktiv 2002/14/EF; opfordrer endvidere medlemsstaterne til at muliggøre social dialog på relevante niveauer for at lette jobskifte, navnlig for erhverv, der kan forsvinde eller reduceres betydeligt; minder om de værktøjer til tidlig varsling, der er fastsat i direktiv (EU) 2019/1023, og mener, at en tilpasning af sådanne værktøjer til også at omfatte omstændigheder, der er relevante for den dobbelte omstilling, vil sikre bedre opdagelse og reaktion på kommende ændringer i virksomhedernes aktiviteter; understreger behovet for at give virksomhederne incitamenter til at udarbejde deres egne omstillingsplaner; understreger, at interessenter og civilsamfundet skal inddrages fra de tidligste faser af omstillingsplanlægningen og sikre meningsfuld deltagelse snarere end høring i den sene fase;

5. fremhæver, at manglen på kvalificeret arbejdskraft kun kan mindskes meningsfuldt ved at tage fat på tilgængeligheden af og adgangen til uddannelse, (om)kvalificering og uddannelsesmuligheder samt forbedre arbejdsvilkårene; understreger, at den sociale dialog mellem arbejdstagere og arbejdsgivere om de nærmere bestemmelser for uddannelsesmuligheder, der er tilpasset arbejdsmarkedets behov, og som respekterer balancen mellem arbejdsliv og privatliv, er afgørende og bør fremmes[21]; er af den faste overbevisning, at en individuel ret til uddannelse for arbejdstagere i arbejdstiden, som tackler de største hindringer for at gennemføre uddannelse, kan sikre opkvalificering eller omskoling af høj kvalitet, medarbejderuddannelse og karriereudviklingsstøtte med henblik på et forudsigeligt og stabilt udbud af kvalificerede arbejdstagere til arbejdsgivere; understreger behovet for at tackle omkostningsbarrieren ved at sikre, at uddannelse er omkostningsfri for arbejdstagerne, understøttet af finansiering, skatteincitamenter og partnerskaber; understreger, at de nationale institutioner og arbejdsmarkedets parter er ansvarlige for uddannelsen af arbejdstagere, og fremhæver deres afgørende rolle i gennemførelsen af retten til uddannelse; opfordrer i denne forbindelse medlemsstaterne til at prioritere og fremme uddannelsesordninger, der er udviklet i fællesskab af arbejdstagere og deres arbejdsgivere, og sikre, at opkvalificering og omskoling imødekommer den reelle efterspørgsel og bidrager til karriereudvikling;

6. understreger behovet for på meningsfuld vis at inddrage unge i udformningen, gennemførelsen og overvågningen af politikker vedrørende en retfærdig og rimelig omstilling; opfordrer til en styrket indsats for at gennemføre ungdomsgarantien og sikre, at medlemsstaterne i højere grad øremærker mindst 15 % af deres ESF+-midler til målrettede foranstaltninger og strukturreformer, der støtter ungdomsbeskæftigelse af høj kvalitet, erhvervsuddannelse – navnlig gennem lønnede praktikophold og lærlingeuddannelser af høj kvalitet – og letter overgangen fra skole til arbejde, reintegration på uddannelsesområdet og en ny chance for uddannelse;

7. understreger behovet for, at medlemsstaterne med inddragelse af regionerne støtter virksomheder og arbejdstagere ved at udvikle omstillingsstrategier og -politikker for en retfærdig omstilling på nationalt plan, der er skræddersyet til lokale forhold; fremhæver, at sådanne nationale strategier bør kortlægge omstillingernes indvirkning på regioner, individuelle sektorer og den respektive arbejdsstyrke og bør fastlægge en omfattende og tværgående plan for at afbøde virkningerne; understreger betydningen af at udvikle en langsigtet vision og strategi for lokal og regional økonomisk omstilling ved at inddrage offentlige og private aktører,

---

21 Employment and Social Developments in Europe 2024 (Beskæftigelse og social udvikling i Europa 2024), Europa-Kommissionen, s. 20.

civilsamfundet og socialøkonomien; understreger, at direkte investeringer i innovation og forbedring af den regionale tiltrækningskraft gennem opgradering og tilrådighedsstillelse af tilgængelig infrastruktur af høj kvalitet og til overkommelige priser, offentlige tjenester og faciliteter er nødvendige for at fastholde arbejdstagerne og skabe kvalitetsjob;

8. mener, at det er afgørende at fremme de europæiske industrivirksomheders økonomiske levedygtighed og så vidt muligt forhindre lukninger og tvungne afskedigelser; understreger betydningen af at støtte virksomheder, navnlig SMV'er, for at forhindre tvungne afskedigelser såsom ved hjælp af midlertidige støtteprogrammer for at beskytte beskæftigelsen under omstillinger, således at tab af strategisk industriel kapacitet og kvalificerede arbejdstagere undgås; bemærker, at det i forbindelse med et nødvendigt jobskifte er af afgørende betydning, at arbejdstagerne forbliver inden for den samme region, samtidig med at de får tilstrækkelig tid til jobomstillingen uden at lide personlige økonomiske tab; kræver, at der indføres øget beskyttelse mod urimelige afskedigelser, og opfordrer til, at arbejdstagere, der er berørt af omstruktureringer, sikres adgang til en passende kompensation, omskolingsmuligheder og støtte til at sikre ny beskæftigelse;

9. understreger, at Eurostats regionale prognoser viser et fortsat fald i den erhvervsaktive befolkning i mange områder i 2020'erne og 2030'erne, navnlig i regioner, der i forvejen er ramt af befolkningsaldring og geografisk mobilitet; understreger, at sådanne tendenser er i risiko for at svække udbuddet af arbejdskraft og dermed true den langsigtede udvikling netop i det øjeblik, hvor der er afgørende behov for faglærte arbejdere til den grønne og den digitale omstilling; understreger betydningen af borgernes "ret til at blive" i deres regioner eller lokalområder og behovet for målrettede strategier for landdistrikter og perifere områder; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at støtte stedbaserede politikker, der skaber økonomiske muligheder for både mennesker og virksomheder i landdistrikter, tiltrækker private investeringer og skaber lokale job; understreger, at sådanne strategier er nødvendige for at styrke de økonomiske muligheder i landdistrikterne, støtte skabelse af kvalitetsjob, innovation, lokal industriel fornyelse og i sidste ende sikre, at borgerne kan opbygge deres fremtid i deres lokalsamfund;

10. minder om, at SMV'er er de vigtigste producenter af varig lokal beskæftigelse; understreger behovet for at lette forenklet, forholdsmæssig og SMV-venlig adgang til omstillingsfinansiering, herunder ved at give mulighed for klyngedannelsesordninger for adgang til midler og rapporteringsforpligtelser, digitale kvikskranker og obligatorisk teknisk bistand som rettesnor for projekternes udformning og overholdelse; opfordrer indtrængende medlemsstaterne og de regionale myndigheder til at oprette og

styrke erhvervsstøtteprogrammer i de berørte regioner for at hjælpe nystartede virksomheder og SMV'er med at vokse og lykkes; fremhæver, at investeringsincitamenter kombineret med sociale betingelser kan bidrage til at tiltrække virksomheder til sårbare regioner og samtidig sikre en bæredygtig udvikling af den lokale økonomi; understreger behovet for at hjælpe virksomheder, navnlig SMV'er, med at håndtere manglen på kvalificeret arbejdskraft i Unionen og at fremme omskoling og opkvalificering, der hjælper folk med at opnå de rette færdigheder til job af høj kvalitet; opfordrer Kommissionen til at sikre særlig støtte til SMV'er inden for rammerne af den fremtidige finansiering for den retfærdige omstilling; opfordrer endvidere Kommissionen til at følge SMV'ers deltagelse i programmer for den retfærdige omstilling;

11. fremhæver, at socialøkonomien, navnlig sociale virksomheder, der arbejder med arbejdsmarkedsintegration, spiller en afgørende rolle i forbindelse med sikring af inklusive og retfærdige omstillinger; understreger behovet for støtte i forbindelse med adgang til finansiering, kapacitetsopbygning og teknisk bistand;

12. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at fremme både store og små investeringer og udforme politikker, der lukker op for økonomiske muligheder for den private sektor, navnlig for SMV'er, ved at mindske den administrative byrde, nedsætte medfinansieringskrav og gøre det nemmere at få adgang til finansiering, samtidig med at arbejdstagerrettigheder og forbrugerbeskyttelsesrettigheder respekteres; understreger, at sådanne investeringer er nødvendige for at styrke Europas industrielle og teknologiske base, skabe job af høj kvalitet og opnå en kvalificeret arbejdsstyrke, der er tilpasset lokale realiteter, ressourcer og konkrete behov for i fuld udstrækning at udnytte regionalt potentiale og fremme konkurrenceevne, bæredygtig vækst og værdiskabelse på lang sigt; fremhæver, at iværksættere og små virksomheder er afgørende for investeringer, innovation og jobskabelse, navnlig i landdistrikter og mindre udviklede regioner, og at finansieringsmuligheder og teknisk bistand skal tilpasses deres behov for fuldt ud at udnytte deres potentiale i den grønne og den digitale økonomi og fremme bæredygtig vækst og langsigtet værdiskabelse;

13. bemærker manglen på nøjagtige opdelte data om antallet af arbejdspladser, der er gået tabt, skabt eller påvirket af den dobbelte omstilling; understreger betydningen af at forudsige ændringer på arbejdsmarkedet og tendenser i kvalifikationsbehovet med henblik på effektive og rettidige politiske løsninger; understreger behovet for at fastlægge, udveksle og fremme bedste praksis; opfordrer til konsolidering af indsamlingen af relevante data og analyse af virkningerne af omstillingspolitikkerne; understreger, at indikatorer for energi- og transportfattigdom bør integreres systematisk i overvågningsstrukturerne for den retfærdige omstilling for at sikre, at finansiering og jobskabelsesforanstaltninger først og fremmest

rettes mod de sårbare husstande;

14. støtter renoveringsordninger på lokalsamfundsplan, der omfatter nabolag eller landsbyer, reducerer omkostninger, styrker samhørigheden og fremskynder omstillingen;

15. beklager, at forslaget til den flerårige finansielle ramme for 2028-2034 ikke omfatter et selvstændigt instrument til at håndtere den retfærdige omstilling; fremhæver, at der fortsat er behov for øremærket finansiering til at støtte berørte regioner med at tackle de udfordringer, der følger af den grønne omstilling; opfordrer i denne forbindelse til en udvidet og mere omfattende fond for retfærdig omstilling for programmeringsperioden efter 2027, der sikrer, at den fungerer under delt forvaltning og partnerskabsprincipper inden for rammerne af samhørighedspolitikken og med et øget budget; understreger, at den nye fond bør støtte arbejdsgiverne i at give arbejdstagerne ret til uddannelse samt udrulning af omstillingsplaner på virksomhedsplan; understreger, at uddannelse/efteruddannelse bør være af høj kvalitet, i overensstemmelse med arbejdsmarkedets behov og føre til kvalifikationer og eksamensbeviser, som valideres ved hjælp af gennemsigtige og klare certificeringssystemer, der giver mulighed for gensidig anerkendelse mellem medlemsstater; opfordrer indtrængende til, at omstillingsfinansiering omfatter sociale betingelser for at støtte inklusion;

16. minder om, at FRO, på trods af sine transformative ambitioner, har stået over for betydelige udfordringer i forbindelse med opnåelsen af sine mål, navnlig med hensyn til at sikre retfærdige resultater og sørge for adgang til fonden for små og mellemstore virksomheder[22]; opfordrer til forenklet adgang til Fonden for Retfærdig Omstilling for SMV'er ved at stille teknisk bistand til rådighed og reducere de administrative byrder;

17. fremhæver vigtigheden af at udvikle digitale færdigheder for arbejdstagere på både grundlæggende og højere niveau; understreger behovet for at udstyre borgerne med den nødvendige digitale dannelse, datakompetence og sikre brug af onlineværktøjer for at forblive beskæftigelsesegnede og fleksible, samtidig med at det fremmer højere kompetencer;

18. understreger, at uddannelses- og efteruddannelsesinstitutioner skal forbedre relevansen af deres uddannelser for at imødekomme behovene på et konkurrencedygtigt arbejdsmarked og forberede studerende/kursister samt instruktører og undervisere med den relevante viden og relevante færdigheder på at blive aktive mellemled for forandring ved en retfærdig omstilling til miljømæssigt

---

22 Just Transition in the World of Work (Retfærdig omstilling i arbejdslivet), EPRS, september 2025 https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2025/774668/EPRS_BRI(2025)774668_EN.pdf.

bæredygtige økonomier og et samfund for alle; fremhæver, at effektiv uddannelse afhænger af tilgængeligheden af undervisere og instruktører med aktuel viden om bæredygtig og grøn økonomi, energieffektivitet samt grønne og digitale teknologier; understreger, at de spiller en afgørende rolle for at fremme de rette færdigheder og kompetencer for både yngre og ældre generationer af arbejdstagere og passende uddannelse med henblik på om- og opkvalificering for de mennesker, der er berørt af den grønne omstilling; fremhæver, at uddannelse og efteruddannelse af sådanne undervisere og instruktører derfor bør være en prioritet for enhver responsstrategi for færdigheder på europæisk, nationalt, regionalt og lokalt plan;

19. understreger, at direkte offentlige og private investeringer i ren infrastruktur, projekter for vedvarende energi og aktiviteter inden for cirkulær økonomi er nødvendige for at skabe nyt liv i lokale økonomier og bidrage til skabelse af kvalitetsjob; fremhæver behovet for at udnytte regionale aktiver ved at investere i sektorer, hvor regioner i forvejen har stærke sider eller komparative fordele; mener, at regional specialisering kan danne grundlag for grønne industriklynger; fremhæver, at støtte til forskning og innovation og fremme af samarbejde mellem universiteter og virksomheder kan fremme nye bæredygtige forretningsmodeller;

20. understreger, at det er nødvendigt med en sammenhængende, integreret politiksammensætning for at nå målene for retfærdig omstilling; opfordrer til, at EU's klima- og industriforanstaltninger tager hensyn til målene om inklusion, social beskyttelse og færdigheder; fremhæver vigtigheden af at sikre, at europæiske og nationale midler anvendes til at lette den grønne og den digitale omstilling, herunder ved at fremme social dialog og kollektive overenskomstforhandlinger; opfordrer til at bringe EU-finansiering og statsstøtte fra medlemsstaterne på linje med en europæisk industripolitik med henblik på at tilbyde arbejdspladser af høj kvalitet, fremme kollektive forhandlinger, respektere EU's arbejdstagerrettigheder og -standarder, forbedre de europæiske virksomheders konkurrenceevne og sikre bedre arbejdsvilkår;

21. opfordrer medlemsstaterne til at sikre tilstrækkelig finansiering af kvalitetsfærdigheder og erhvervsuddannelsesprogrammer som en langsigtet investering i arbejdstagernes og virksomhedernes produktivitet, vækst og konkurrenceevne; opfordrer medlemsstaterne til med støtte fra Kommissionen strategisk at udnytte eksisterende EU-instrumenter til at gennemføre færdighedsunionen, navnlig færdighedsgarantien; opfordrer medlemsstaterne til at øge anvendelsen af indtægterne fra den nationale emissionshandelsordning til uddannelse af arbejdstagere og omfordeling af arbejdskraft, navnlig arbejdstagere i CO_2-intensive regioner; opfordrer Kommissionen til at undersøge og udstede retningslinjer for, hvordan offentlig-private partnerskaber mellem medlemsstater og virksomheder kan finansiere uddannelse,

omskoling og opkvalificering af arbejdstagere, navnlig retten til uddannelse for individuelle arbejdstagere;

22. minder om betydningen af integration af handicapspørgsmål og en intersektionel tilgang rettet mod unge, ældre, lavtuddannede og kvindelige arbejdstagere på tværs af politiske foranstaltninger til håndtering af den dobbelte omstilling såsom tilvejebringelse af rimelige tilpasninger inden for uddannelse og erhvervsuddannelse;

23. minder om den rolle, som Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen for Afskedigede Arbejdstagere (EGF) spiller med hensyn til at støtte arbejdstagere, der er berørt af den grønne og den digitale omstilling i dens resterende programmeringsperiode, og opfordrer medlemsstaterne til med støtte fra Kommissionen at udnytte fonden i fuld udstrækning; glæder sig over formålet med den foreslåede revision af den nuværende EGF om proaktivt at støtte arbejdstagere, der er berørt af nært forestående afskedigelser, og fremskynde godkendelsesproceduren for ansøgninger; fremhæver dog vigtigheden af at sikre, at virksomheder, der er under omstrukturering, og som ønsker at ansøge om midler fra fonden, gør det i fuldt samråd med arbejdstagere og deres repræsentanter, herunder i udformningen af den individuelle pakke af foranstaltninger; bemærker med bekymring afskaffelsen af EGF i forslaget til den flerårige finansielle ramme for 2028-2034; fremhæver vigtigheden af aktive arbejdsmarkeds- og sociale beskyttelsesforanstaltninger for at genindsluse afskedigede arbejdstagere på arbejdsmarkedet efter større omstruktureringer; opfordrer Kommissionen til at sikre fortsat konkret støtte til arbejdstagere, der er i risiko for at blive eller er blevet afskediget på grund af større omstruktureringer, i den næste FFR;

24. minder om vigtigheden af at sikre en høj grad af sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen; fremhæver vigtigheden af forebyggende at tackle nye arbejdsmiljørisici i forbindelse med arbejdsopgaver, arbejdsmønstre og arbejdspladser, navnlig miljømæssige og psykosociale risici, i forbindelse med den dobbelte omstilling; opfordrer Kommissionen til at foretage en fuld gennemgang af den nuværende strategiske ramme for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen og den eksisterende lovramme herfor med henblik på at afdække resterende mangler og sikre, at EU-retten forbliver egnet til formålet, samt at bidrage til udformningen af den strategiske ramme efter 2027;

25. understreger, at forandringer og omstruktureringer på arbejdspladsen under den dobbelte omstilling kan udløse psykosociale risici såsom stress, usikkerhed og truslen om tab af arbejdspladser; fremhæver behovet for at beskytte arbejdstagernes mentale sundhed og psykosociale trivsel under omstillinger, herunder gennem risikovurderinger på arbejdspladsen og støttetjenester; opfordrer til, at støtteprogrammer for mental sundhed, herunder rådgivning, stresshåndtering og ordninger for

balance mellem arbejdsliv og privatliv, indarbejdes i omstillingsplaner på virksomhedsniveau;

26. fremhæver betydningen af at støtte arbejdstagerne i at styrke deres transformative, centrale og kognitive færdigheder såsom kreativ og kritisk tænkning, fremsynethed, robusthed, fleksibilitet og behændighed, motivation og selvbevidsthed, nysgerrighed og livslang læring – i erkendelse af betydningen af arbejdstagernes evne til at tilpasse sig arbejdspladser i drastisk forandring, selvformåen og skabe nye løsninger, som den grønne og den digitale omstilling kræver;

27. glæder sig over Cedefops politiske brief om opbygning af et europæisk kvalifikationskort, som styrker gennemsigtighed i og sammenlignelighed og overførsel af kvalifikationer i Europa; fremhæver, at et sådant kort skal række ud over blot et teoretisk tiltag og tjene som et praktisk værktøj til konkurrenceevne, arbejdsmarkedsrelevans og mobilitet; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at sikre, at den europæiske kvalifikationsramme er tæt forbundet med økonomiske behov, industripolitik og investeringer i kompetencer, og til grundigt og systematisk at kortlægge den nuværende kvalifikationskløft på regionalt plan samt til at forudsige den fremtidige efterspørgsel efter færdigheder; understreger, at en sådan kortlægning bør omfatte en konsekvensanalyse og føre til sektorspecifikke og territoriale foranstaltninger til fordel for potentialet ved den grønne omstilling på tværs af alle regionerne;

28. fremhæver, at stærke sociale sikkerhedsnet og sociale beskyttelsessystemer er afgørende for at støtte arbejdstagerne og sikre social samhørighed i overgangsperioder; opfordrer medlemsstaterne til i samråd med arbejdsmarkedets parter og relevante civilsamfundsorganisationer at modernisere og styrke deres sociale beskyttelsessystemer og væsentlige offentlige tjenester og samtidig sikre deres langsigtede bæredygtighed og uden at øge den finansielle byrde for SMV'er med særligt fokus på politikker for sundhedspleje, transport, uddannelse, social inklusion, indkomststøtte og økonomisk overkommelige boliger samt støtte til udbydere af almennyttige sociale tjenester for at sikre modstandsdygtighed over for chok som følge af den dobbelte omstilling, der påvirker arbejdsmarkedet, og at arbejdstagere, der er berørt af tab af arbejdspladser, så vidt muligt kan opretholde deres levestandard;

29. opfordrer indtrængende medlemsstaterne til fuldt ud at gennemføre Rådets henstilling om social beskyttelse af arbejdstagere og selvstændige; opfordrer Kommissionen til at overvåge risici og fremskridt i retning af sådanne tiltag via den sociale resultattavle og rammen for social konvergens; fremhæver vigtigheden af at sikre, at nationale offentlige arbejdsformidlingstilbud er relevante for den skiftende udvikling på arbejdsmarkedet for at sikre støtte til og gøre

det nemmere for personer at skifte job på grund af omstilling;

30. understreger vigtigheden af målrettede politikker til at støtte de mennesker, der er mest berørt af den dobbelte omstilling, og navnlig dem i sårbare situationer; understreger, at det kræver aktiv støtte og tidlig indgriben for at undgå, at mennesker i sårbare situationer havner i langvarig arbejdsløshed eller bliver modløse i arbejdslivet; opfordrer medlemsstaterne til at øge den aktive støtte til kvalitetsbeskæftigelse betydeligt, navnlig ved at støtte adgang til bevarelse af kvalitetsbeskæftigelse, fremme iværksætteri og stimulere skabelse af kvalitetsjob; fremhæver den rolle, som programmer til arbejdsmarkedsintegration, målrettede indkøb og lokalt offentligt byggeri og anlæg spiller for skabelse af omstillingsjob; understreger behovet for kapacitetsopbygning hos de lokale og regionale myndigheder med henblik på at mobilisere investeringer, samarbejde med målgrupper om udvikling og gennemførelse af sociale støtteordninger og måle de fordelingsmæssige virkninger;

31. understreger behovet for at støtte arbejdsfordelingsordninger og vigtigheden af målrettet støtte til arbejdstagere, der er berørt af omstillinger, ved at bygge på de positive erfaringer med SURE-instrumentet; opfordrer Kommissionen til at foreslå en styrket SURE-mekanisme rettet mod den grønne og den digitale omstilling, da støtte til sådanne midlertidige foranstaltninger til beskyttelse af beskæftigelsen i krisetider kan stabilisere de offentlige udgifter til beskæftigelsespolitikker og foranstaltninger til retfærdig omstilling for at afbøde de umiddelbare virkninger på beskæftigelsen af den nødvendige omstilling af EU's økonomi i overensstemmelse med målene for en retfærdig omstilling;

32. understreger, at indvirkningen på beskæftigelsen vil variere fra region til region og befolkning til befolkning; fremhæver i denne forbindelse behovet for at inddrage og sætte lokale borgere og interessenter, herunder relevante civilsamfundsorganisationer, i stand til at være aktive aktører i omstillingen; understreger, at de lokale og regionale myndigheder bør inddrages direkte i udformningen, udvælgelsen og overvågningen af projekter for at sikre, at finansieringen imødekommer specifikke lokale behov og støtter diversificeringen af de regionale økonomier; understreger, at de offentlige myndigheder skal deltage i strategiske høringer og samarbejde med arbejdsmarkedets parter under forvaltningen af omstillingen; understreger, at meningsfuld deltagelse kan sikres gennem høringer i den tidlige fase og klare mandater og stemmerettigheder for arbejdsmarkedets parter, SMV'er, civilsamfundet, socialøkonomien og unge i regionale koordineringsorganer;

33. understreger, at kollektive overenskomstforhandlinger er afgørende for rimelige lønninger, social retfærdighed og demokrati på arbejdspladsen, men at dækningen fortsat er ujævn; minder om

forpligtelsen for medlemsstater med en kollektiv overenskomstdækning på under 80 % til at udarbejde nationale handlingsplaner med klare tidsfrister og specifikke foranstaltninger til at øge dækningen; opfordrer Kommissionen til at yde vejledning og støtte til medlemsstaterne for at styrke forhandlingssystemerne, især på sektorniveau, med fuld inddragelse af arbejdsmarkedets parter; understreger, at EU og medlemsstaterne bør støtte finansiering til kapacitetsopbygning hos arbejdsmarkedets parter, navnlig på regionalt plan, som led i gennemførelsen af Rådets henstilling om sikring af en retfærdig omstilling til klimaneutralitet med henblik på at indgå i en struktureret social dialog og kollektive overenskomstforhandlinger om omstillingsplaner på virksomhedsniveau;

34. mener, at de finansielle følgevirkninger af det forslag, der anmodes om, bør dækkes af eksisterende budgetbevillinger;

35. pålægger sin formand at sende denne beslutning og henstillingerne i bilaget til Kommissionen og Rådet.

BILAG TIL BESLUTNINGEN:
HENSTILLINGER VEDRØRENDE INDHOLDET AF DET FORSLAG, DER ANMODES OM

Et europæisk direktiv om retfærdig omstilling på arbejdsmarkedet: sikring af jobskabelse og revitalisering af de lokale økonomier

Europa-Parlamentet mener, at Kommissionen bør fastsætte følgende principper og mål:

Henstilling 1: Forslagets generelle mål

Det overordnede mål med forslaget bør være at fastlægge en EU-ramme for politiske foranstaltninger, der kan gennemføres i praksis i regioner, der er berørt af den grønne og den digitale omstilling, med henblik på at sikre en socialt retfærdig og inklusiv omstilling og skabelse samt beskyttelse af kvalitetsjob.

Henstilling 2: Forslagets udformning

På grund af behovet for en omfattende pakke af foranstaltninger, der er nødvendige for at nå dette mål, bør forslaget indeholde elementer på følgende områder:

a) arbejdsvilkår
b) integration af personer, der er udstødt fra arbejdsmarkedet
c) information og høring af arbejdstagerne
d) forbedring af arbejdsmiljøet for at beskytte arbejdstagernes sikkerhed og sundhed.

Henstilling 3: Forslagets genstand

Forslaget bør fokusere på følgende politiske foranstaltninger:
a) etablering af en særlig ramme for foregribelse og håndtering af forandringer i regioner og sektorer, der står over for omstillinger, på grundlag af principperne om obligatorisk og rettidig information og høring af arbejdstagerne og deres repræsentanter, social dialog og kollektive overenskomstforhandlinger
b) sikring af, at retten til information og høring af arbejdstagere og deres repræsentanter, som fastsat i direktiv 2002/14/EF og nationale bestemmelser, anvendes effektivt i forbindelse med omstillinger
c) indførsel af en individuel ret til uddannelse for arbejdstagere i arbejdstiden
d) fastlæggelse af nationale strategier for retfærdig omstilling med særligt fokus på at udvikle en langsigtet vision for lokale økonomier og lokal arbejdsstyrke i alle berørte regioner og sektorer, der skal udformes og gennemføres gennem meningsfuld inddragelse af arbejdsmarkedets parter og lokale aktører
e) udvikling af støtteprogrammer for virksomheder, navnlig SMV'er og lokale aktører, med henblik på at fremme lokal jobskabelse
f) sikring af matchning af udbud af og efterspørgsel efter arbejdskraft

og færdigheder gennem en kombineret anvendelse af arbejdsmarkedsoplysninger, øget samarbejde mellem lokale aktører og arbejdsmarkedsparter med uddannelsesudbydere og fremme af omstillingsplaner på virksomhedsniveau
g) udvikling af en overvågningsstruktur med henblik på strategisk fremsynethed med hensyn til omstillingens virkninger og udviklingen på arbejdsmarkedet.

Anbefaling 4: Gennemførelse og håndhævelse

1. Forslaget bør respektere medlemsstatens beføjelse til at anvende eller indføre love eller administrative bestemmelser, der er gunstigere for arbejdstagerne, eller til at tilskynde til eller tillade anvendelse af kollektive overenskomster, der er gunstigere for arbejdstagerne, og bør ikke udgøre en gyldig grund til at sænke det generelle niveau for beskyttelse, som arbejdstagerne allerede har i medlemsstaterne.

2. Forslaget bør respektere arbejdsmarkedets parters autonomi, herunder retten til at forhandle og indgå kollektive overenskomster, og give dem mulighed for efter fælles anmodning at få overdraget ansvaret for gennemførelsen heraf, forudsat at det nationale system til enhver tid kan garantere de resultater, der tilstræbes med forslaget.